

ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ ทักษะคิดต่อการเป็นผู้ประกอบการ กับคุณลักษณะความ
เป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานคร
THE RELATIONSHIP BETWEEN ENTREPRENEURIAL KNOWLEDGE AND ATTITUDE AND
ENTREPRENEURIAL ORIENTATIONS OF
PRIVATE HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS' STUDENTS IN BANGKOK

วรวุฒิ พันธธา¹, จิระเสกข์ ตรีเมธสุนทร²

Vorawut Puntapa¹, Jirasek Trimetsoomtorn²

(Received: February 24, 2021 ; Revised : August 19, 2021 ; Accepted : November 8, 2021)

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับความรู้ ทักษะคิดต่อการเป็นผู้ประกอบการ และคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานคร 2) เปรียบเทียบคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาสถาบันอุดมศึกษาเอกชน จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล และ 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ ทักษะคิดต่อการเป็นผู้ประกอบการ กับคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาสถาบันอุดมศึกษาเอกชน กลุ่มตัวอย่างได้แก่ นักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 4 คณะบริหารธุรกิจของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ที่เปิดการเรียนการสอนรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับการเป็นผู้ประกอบการในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 390 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา เปรียบเทียบความแตกต่างด้วยสถิติทดสอบ t-test และ One- way ANOVA และทำการทดสอบความสัมพันธ์ด้วยสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ผลการวิจัยพบว่า 1) นักศึกษามีความรู้ ความเข้าใจและความสามารถที่ได้รับจากการศึกษาเกี่ยวกับการเป็นผู้ประกอบการในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีทักษะคิดต่อการเป็นผู้ประกอบการในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และมีคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการอยู่ในระดับมาก 2) นักศึกษาที่มีประสบการณ์ในการทำงานเพื่อหารายได้ด้วยตนเองระหว่างเรียน และอาชีพของมารดาที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการที่แตกต่างกัน และ 3) ความรู้ต่อการเป็นผู้ประกอบการและ

¹ ที่ปรึกษาอธิการบดีฝ่ายบริหารความเสี่ยงและบริหารทรัพย์สิน วิทยาลัยเซาธ์อีสท์บางกอก

Advisor to the President for Risk Management and Property Management, Southeast Bangkok College, e-mail: vorawut@southeast.ac.th

² คณบดีคณะโลจิสติกส์และเทคโนโลยีการบิน วิทยาลัยเซาธ์อีสท์บางกอก

Dean of Faculty of Logistics and Aviation Technology, Southeast Bangkok College, e-mail: jirasek@southeast.ac.th

ทัศนคติต่อการเป็นผู้ประกอบการ มีความสัมพันธ์กับคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

คำสำคัญ: ความรู้ ทัศนคติ ผู้ประกอบการ สถาบันอุดมศึกษาเอกชน

Abstract

The objectives of this research were 1) to study entrepreneurial knowledge and attitude, and entrepreneurial orientations of private higher education institutions' students in Bangkok 2) to compare entrepreneurial orientations of private higher education institutions' students by their personal factors and 3) to study relationship between entrepreneurial knowledge and attitude, and entrepreneurial orientations of private higher education institutions' students in Bangkok. The samples were 390 senior undergraduate students in business administration faculty, private higher education institutions that taught about entrepreneurial subjects, in Bangkok. The research instrument was questionnaire. Data analysis were performed by using descriptive statistics, t-test, One way ANOVA and person correlation. The results found that 1) students had knowledge, understanding and ability that learnt from entrepreneurial subjects, by overall, at a high level, had entrepreneurial attitude, by overall, at the highest level and had entrepreneurial orientations at a high level. 2) There were significant differences in entrepreneurial orientations among students with different part-time working experience and mother occupation and 3) the entrepreneurial knowledge and attitude had a significant correlation with entrepreneurial orientations at the statistical significant level of 0.05.

Keywords : Knowledge, Attitude, Entrepreneur, Private Institution of Higher Education

บทนำ

ปัจจุบันการดำเนินธุรกิจของประเทศไทยได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560 - 2564) ซึ่งได้ระบุถึงเป้าหมายของการพัฒนาเศรษฐกิจในด้านการเร่งรัดการลงทุน การเพิ่มประสิทธิภาพของการผลิต และการสร้างฐานการผลิตให้สอดคล้องกับศักยภาพของเศรษฐกิจไทย เพื่อให้เศรษฐกิจสามารถขยายตัวได้ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 5 สำหรับเป้าหมายหนึ่งของการพัฒนาเศรษฐกิจ คือ การทำให้ระบบเศรษฐกิจมีความเข้มแข็งและ

สามารถแข่งขันได้ เป้าหมายดังกล่าวจึงส่งผลกระทบต่อโครงสร้างของเศรษฐกิจที่จำเป็นต้องปรับเข้าสู่การเป็นสังคมผู้ประกอบการและส่งเสริมให้มีผู้ประกอบการรุ่นใหม่เพิ่มมากขึ้น

การส่งเสริมการเป็นผู้ประกอบการนั้น สามารถทำได้ตั้งแต่บุคคลกำลังศึกษาอยู่ในสถาบันการศึกษา เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมให้บุคคลสามารถเข้าสู่สังคมผู้ประกอบการได้ในอนาคต ประกาศเรื่อง มาตรฐานอุดมศึกษา พ.ศ.2561 ของกระทรวงศึกษาธิการ มาตรฐานที่ 1 ข้อที่ 1.2 จึงได้กำหนดผลลัพธ์ของผู้เรียนไว้ว่า “เป็นผู้ร่วมสร้างสรรค์นวัตกรรม มีทักษะในศตวรรษที่ 21 มีความสามารถในการบูรณาการศาสตร์ต่าง ๆ เพื่อพัฒนาหรือแก้ไขสังคม มีคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการ รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมและของโลก สามารถสร้างโอกาสและเพิ่มมูลค่าให้กับตนเอง ชุมชน สังคมและประเทศ” เพื่อให้สถาบันอุดมศึกษาทั่วประเทศจัดการศึกษาเพื่อผลิตบัณฑิตให้มีคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการออกสู่สังคมและสอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ

การศึกษาเพื่อพัฒนาความเป็นผู้ประกอบการ (Entrepreneurship Education) คือ การจัดการกระบวนการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ความเข้าใจอย่างลึกซึ้งในการค้นหาและสร้างโอกาสทางธุรกิจของตนเองจนเป็นผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2561) ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของจากรุวรรณ ชูศิลป์ (2559) ที่พบว่า นักศึกษาในหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิตภาคเรียนปกติ มีศักยภาพในการเป็นผู้ประกอบการมากกว่านักศึกษาในหลักสูตรอื่น ๆ ทั้งนี้เนื่องจากหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิตภาคเรียนปกติมีการบรรจุกระบวนการเรียนการสอนผู้ประกอบการอยู่ในหลักสูตร และนักศึกษาได้รับโอกาสทำกิจกรรมนอกเวลาเรียนมากกว่าหลักสูตรอื่น และสอดคล้องกับผลการวิจัยของจริยา กอสุขทวีกุล (2561) พบว่าทัศนคติต่อการเป็นผู้ประกอบการ และการศึกษาด้านการประกอบการส่งอิทธิพลต่อความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยกรุงเทพ ผลการวิจัยดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า ความรู้ความเข้าใจ (Knowledge) ทัศนคติเชิงบวก (Attitude) และทักษะที่ได้รับจากการศึกษาเพื่อพัฒนาความเป็นผู้ประกอบการ สามารถส่งผลต่อการเสริมสร้างพฤติกรรม (Practice) หรือคุณลักษณะที่บ่งชี้ความเป็นผู้ประกอบการได้

ผู้วิจัยเป็นผู้รับผิดชอบสอนในรายวิชาการเป็นผู้ประกอบการในสถาบันอุดมศึกษาเอกชนจึงมีความสนใจศึกษาว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 4 ที่กำลังจะสำเร็จการศึกษาจากคณะบริหารธุรกิจ สถาบันอุดมศึกษาเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นผู้ที่กำลังก้าวเข้าสู่สังคมผู้ประกอบการนั้น มีความรู้และทัศนคติต่อการเป็นผู้ประกอบการ ตลอดจนมีคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการเพียงใด และความรู้และทัศนคติต่อการเป็นผู้ประกอบการมีความสัมพันธ์ต่อคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการเพียงใด ผลการวิจัยนี้สามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานให้สถาบันอุดมศึกษาเอกชนวางแผนในการเตรียมความพร้อมในการจัดการศึกษา เพื่อบ่มเพาะและฝึกฝนบัณฑิตให้มีคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการที่มีประสิทธิภาพตามเป้าหมายของมาตรฐานอุดมศึกษาและสอดคล้องกับการ

พัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ ตลอดจนสามารถนำไปใช้ในการวางแผนเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้บัณฑิตจบใหม่สามารถสร้างงานได้ด้วยตนเองต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาเกี่ยวกับ ความรู้ ทักษะคิดต่อการเป็นผู้ประกอบการ และคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ ทักษะคิดต่อการเป็นผู้ประกอบการ กับคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร

วิธีการวิจัย

ประชากร คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 4 คณะบริหารธุรกิจ สถาบันอุดมศึกษาเอกชนที่เปิดการเรียนการสอนรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับการเป็นผู้ประกอบการ ในเขตกรุงเทพมหานคร รวม 24 แห่ง

กลุ่มตัวอย่าง ใช้สูตรการคำนวณขนาดตัวอย่างของ Cochran (1977) เพื่อให้ได้ขนาดตัวอย่างที่เหมาะสมกับงานวิจัยในครั้งนี้คือ 384 คนและเพื่อป้องกันในกรณีแบบสอบถามบางฉบับไม่ถูกต้องสมบูรณ์ จึงใช้ตัวอย่างเป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 4 คณะบริหารธุรกิจ สถาบันอุดมศึกษาเอกชนทั้งหมด 390 ตัวอย่าง โดยเลือกตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Sampling) โดยมีขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ทำการแบ่งกลุ่มประชากรตามประเภทของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นการเลือกตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Sampling) สามารถแบ่งออกได้เป็น 20 มหาวิทยาลัย 3 วิทยาลัย และ 1 สถาบัน

ขั้นตอนที่ 2 กำหนดขนาดของตัวอย่างไม่เป็นสัดส่วนกับจำนวนประชากร (Disproportionate Stratified Random Sampling) เนื่องจากแต่ละชั้นภูมิมิขนาดต่างกันมากและเพื่อเป็นการประหยัดงบประมาณในการเก็บรวบรวมข้อมูล จึงใช้ประชากรประมาณครึ่งหนึ่งจากทั้งหมด คือ 10 มหาวิทยาลัย 2 วิทยาลัย และ 1 สถาบัน

ขั้นตอนที่ 3 ในแต่ละชั้นภูมิทำการสุ่มสถาบันอุดมศึกษาแต่ละแห่ง เพื่อใช้เป็นประชากรในการสุ่มตัวอย่าง โดยใช้การสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยวิธีการจับสลาก ซึ่งมหาวิทยาลัย 10 แห่งจับสลากได้ดังนี้ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี มหาวิทยาลัยกรุงเทพสุวรรณภูมิ มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต มหาวิทยาลัยธนบุรี มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย และมหาวิทยาลัยเอเชีย

อาคนย์ วิทยาลัย 2 แห่งจับสลากได้วิทยาลัยเซาธ์อีสท์บางกอก และวิทยาลัยดุสิตธานี และสถาบัน 1 แห่งคือ สถาบันรัชต์ภาคย์

ขั้นตอนที่ 4 ในแต่ละชั้นภูมิทำการเลือกตัวอย่างโดยไม่ใช้ความน่าจะเป็น (Non-Probability Sampling) ด้วยการเลือกตัวอย่างแบบโควต้า (Quota Sampling) ซึ่งกำหนดให้สถาบันอุดมศึกษาเอกชนแต่ละแห่งได้รับขนาดตัวอย่างเท่า ๆ กัน สถาบันละ 30 ตัวอย่าง

เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) แบ่งออกเป็น 4 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 7 ข้อ คำถามมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับความรู้ต่อการเป็นผู้ประกอบการ จำนวน 6 ข้อ คำถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale)

ตอนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับทัศนคติต่อการเป็นผู้ประกอบการ จำนวน 6 ข้อ คำถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale)

ตอนที่ 4 เป็นคำถามเกี่ยวกับคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการ ตามแนวคิดของ Frese (2000) จำนวน 24 ข้อ คำถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale)

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ผู้วิจัยดำเนินการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ โดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่านตรวจสอบความสอดคล้องของเนื้อหา ผลการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา มีค่า IOC สูงกว่า 0.67 หลังจากนั้นนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 30 คน แล้วนำผลไปวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นตามวิธีของ Cronbach's Alpha Coefficient ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.974

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง ใช้ค่าความถี่และร้อยละ
2. วิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นต่อความรู้และทัศนคติต่อการเป็นผู้ประกอบการ และคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการ ใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

เกณฑ์การแปลผลค่าเฉลี่ยความคิดเห็นต่อความรู้และทัศนคติต่อการเป็นผู้ประกอบการ และคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการ มีดังนี้

- ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.21-5.00 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด
- ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.41-4.20 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก
- ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.61-3.40 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง
- ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.81-2.60 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย
- ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00-1.80 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. เปรียบเทียบคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล การเปรียบเทียบตัวแปรเพศ การเป็นสมาชิกชมรมหรือการเข้าร่วมกิจกรรมของสถาบัน และประสบการณ์ในการทำงานเพื่อหารายได้ด้วยตนเองระหว่างเรียน ใช้การทดสอบค่าที (t-test) การเปรียบเทียบตัวแปร อายุ รายได้ต่อเดือนของครอบครัว อาชีพของบิดาและอาชีพของมารดา ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way ANOVA)

4. ทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ ทักษะคิดต่อการเป็นผู้ประกอบการ กับคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในกรุงเทพมหานครโดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson 's Product Moment Correlation Coefficient) เภณ ฑ์ ก าร แปรผลความสัมพันธ์ดังนี้

- ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่า 0.81 ขึ้นไป มีความสัมพันธ์กันในระดับสูง
- ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่าอยู่ระหว่าง 0.61 – 0.80 มีความสัมพันธ์กันในระดับค่อนข้างสูง
- ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่าอยู่ระหว่าง 0.41 – 0.60 มีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง
- ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่าอยู่ระหว่าง 0.20 – 0.41 มีความสัมพันธ์กันในระดับค่อนข้างต่ำ
- ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่าต่ำกว่า 0.20 มีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ

ผลการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 252 คน คิดเป็นร้อยละ 64.6 อายุ 20-22 ปี จำนวน 242 คน คิดเป็นร้อยละ 62.1 ไม่เป็นสมาชิกชมรม 295 คน คิดเป็นร้อยละ 75.6 มีประสบการณ์หารายได้ระหว่างเรียน จำนวน 294 คน คิดเป็นร้อยละ 75.4 รายได้ต่อเดือนของครอบครัวอยู่ที่ประมาณ 10,001 – 20,000 บาท จำนวน 146 คน คิดเป็นร้อยละ 37.4 บิดาประกอบอาชีพเจ้าของธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย จำนวน 143 คน คิดเป็นร้อยละ 36.7 และมารดาประกอบอาชีพเจ้าของธุรกิจส่วนตัว / ค้าขาย จำนวน 125 คน คิดเป็นร้อยละ 32.1 ตามลำดับ

1. ความรู้ต่อการเป็นผู้ประกอบการ ทักษะคิดต่อการเป็นผู้ประกอบการ และคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานคร

1.1 ความรู้ต่อการเป็นผู้ประกอบการ

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความรู้ต่อการเป็นผู้ประกอบการ

ความรู้ต่อการเป็นผู้ประกอบการ	$\bar{x}$	sd.	ระดับความคิดเห็น
1. การศึกษาด้านการประกอบการทำให้ท่านเกิด ความรู้ความเข้าใจรูปแบบการจัดตั้งธุรกิจ	4.06	0.70	มาก
2. การศึกษาด้านการประกอบการทำให้ท่านเกิด ความรู้ ความเข้าใจในการวางแผนธุรกิจ	4.05	0.73	มาก
3. การศึกษาด้านการประกอบการทำให้ท่านเกิด ความรู้ความเข้าใจในการแสวงหาเงินทุนในการจัดตั้ง ธุรกิจ	4.01	0.78	มาก
4. การศึกษาด้านการประกอบการทำให้ท่านเพิ่ม ความสามารถในการรับรู้โอกาสทางธุรกิจ	4.11	0.77	มาก
5. การศึกษาด้านการประกอบการทำให้ท่านรับรู้ ความสามารถในการเป็นผู้ประกอบการของตนเอง	4.08	0.76	มาก
6. การศึกษาด้านการประกอบการทำให้ท่านมั่นใจใน การ เป็นผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จ	4.01	0.76	มาก
รวม	4.05	0.63	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า นักศึกษาสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร มีความคิดเห็นในภาพรวมต่อความรู้ ความเข้าใจและความสามารถที่ได้รับจากการศึกษาด้านการประกอบการอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.05$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การศึกษาด้านการประกอบการทำให้ท่านเพิ่มความ สามารถในการรับรู้โอกาสทางธุรกิจ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{x} = 4.11$) รองลงมา คือ การศึกษาด้านการประกอบการทำให้ท่านรับรู้ความสามารถในการเป็นผู้ประกอบการของตนเอง ($\bar{x} = 4.08$) และการศึกษาด้านการประกอบการทำให้ท่านเกิดความรู้ ความเข้าใจรูปแบบการจัดตั้งธุรกิจ ($\bar{x} = 4.06$) ตามลำดับ

1.2 ทักษะคิดต่อการเป็นผู้ประกอบการ

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของทักษะคิดต่อการเป็นผู้ประกอบการ

ทักษะคิดต่อการเป็นผู้ประกอบการ	$\bar{x}$	sd.	ระดับที่คิด
1. ท่านคิดว่าการประกอบกิจการของตัวเอง มีความน่าสนใจมากกว่าการเป็นพนักงานหรือลูกจ้างขององค์กร/บริษัท/ร้านค้าต่าง ๆ	4.31	0.70	มากที่สุด
2. ถ้าท่านเป็นผู้ประกอบการ ท่านจะยินดีที่จะรับความเสี่ยงจากการลงทุน เพื่อหวังผลตอบแทนที่สูงขึ้น	4.11	0.72	มาก
3. ท่านคิดว่าการเป็นผู้ประกอบการเป็นอาชีพที่ทำหายความรู้ความสามารถ	4.28	0.72	มากที่สุด
4. ท่านคิดว่าการเป็นผู้ประกอบการจะต้องเป็นผู้ที่มีความอดทนต่อความยากลำบาก	4.40	0.67	มากที่สุด
5. ท่านคิดว่าถ้าจะเป็นผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จได้ต้องเป็นผู้ที่พึงพอใจที่ได้ริเริ่มทำสิ่งใหม่ ๆ	4.32	0.72	มากที่สุด
6. ท่านคิดว่าการเป็นผู้ประกอบการที่ดี ต้องมีความมั่นใจในความรู้ ความสามารถของตนเอง	4.40	0.66	มากที่สุด
รวม	4.30	0.53	มากที่สุด

จากตารางที่ 2 พบว่า นักศึกษาสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร มีทักษะคิดในภาพรวมต่อการเป็นผู้ประกอบการอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.30$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าท่านคิดว่าการเป็นผู้ประกอบการจะต้องเป็นผู้ที่มีความอดทนต่อความยากลำบาก และท่านคิดว่าการเป็นผู้ประกอบการที่ดีต้องมีความมั่นใจในความรู้ ความสามารถของตนเอง มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{x} = 4.40$) รองลงมาคือ ท่านคิดว่าถ้าจะเป็นผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จได้ต้องเป็นผู้ที่พึงพอใจที่ได้ริเริ่มทำสิ่งใหม่ ๆ ($\bar{x} = 4.32$) และ และท่านคิดว่าการประกอบกิจการของตัวเอง มีความน่าสนใจมากกว่าการเป็นพนักงานหรือลูกจ้างขององค์กร/บริษัท/ร้านค้าต่าง ๆ ($\bar{x} = 4.31$) ตามลำดับ

1.3 คุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการ

ตารางที่ 3 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการ

คุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการ	$\bar{x}$	sd.	ระดับความคิดเห็น
1. ความเป็นตัวของตัวเอง	4.08	0.58	มาก
2. ความมีนวัตกรรม	4.16	0.61	มาก
3. ความกล้าเสี่ยง	4.02	0.61	มาก
4. ความก้าวร้าวในการแข่งขัน	4.04	0.62	มาก
5. ความสม่ำเสมอและความใส่ใจในการเรียนรู้	4.18	0.62	มาก
6. ความใส่ใจในความสำเร็จ	4.15	0.56	มาก
รวม	4.10	0.50	มาก

ตารางที่ 3 พบว่า คุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.10$) พิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ความสม่ำเสมอและความใส่ใจในการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{x} = 4.18$) รองลงมา คือ ความมีนวัตกรรม ($\bar{x} = 4.16$) และความใส่ใจในความสำเร็จ ($\bar{x} = 4.15$) ตามลำดับ

2. การเปรียบเทียบคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ตารางที่ 4 คุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตาม เพศ อายุ การเป็นสมาชิกชมรม และประสบการณ์ในการทำงานเพื่อหารายได้ด้วยตนเองระหว่างเรียน

คุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการ	t	df	Sig.
1. เพศ	0.73	388	0.46
2. อายุ	-0.06	388	0.95
3. การเป็นสมาชิกชมรม	0.31	388	0.76
4. ประสบการณ์ในการทำงานเพื่อหารายได้ด้วยตนเองระหว่างเรียน	3.31	388	0.00*

* p-value < 0.05

ตารางที่ 5 คุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามรายได้ต่อเดือนของครอบครัว อาชีพบิดา และอาชีพมารดา

ปัจจัยส่วนบุคคล		SS	df	MS	F	Sig.
1. รายได้ต่อเดือนของครอบครัว	ระหว่างกลุ่ม	421.92	277	1.52	1.18	0.15
	ภายในกลุ่ม	144.17	112	1.29		
2. อาชีพของบิดา	ระหว่างกลุ่ม	1265.78	277	4.57	1.24	0.10
	ภายในกลุ่ม	413.52	112	3.69		
3. อาชีพของมารดา	ระหว่างกลุ่ม	179.92	277	3.60	1.42	0.04*
	ภายในกลุ่ม	825.30	112	2.53		

* p-value < .05

จากตารางที่ 4 และ 5 พบว่า ประสบการณ์ในการทำงานเพื่อหารายได้ด้วยตนเองระหว่างเรียน และอาชีพของมารดาที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

3. ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ ทักษะต่อการเป็นผู้ประกอบการ กับ คุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร

ตารางที่ 6 ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร

ตัวแปร	ความรู้	ทักษะ	คุณลักษณะ
ความรู้ต่อ	1.00	0.51*	0.60*
ทักษะ		1.00	0.66*
คุณลักษณะ			1.00

* p-value < .05

จากตารางที่ 6 พบว่า ความรู้ต่อการเป็นผู้ประกอบการและทักษะต่อการเป็นผู้ประกอบการ มีความสัมพันธ์กับคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยที่ความรู้ และทักษะต่อการเป็นผู้ประกอบการมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.51 ($r = 0.51$) ซึ่งมีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง และสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกัน สำหรับทักษะต่อการเป็นผู้ประกอบการและคุณลักษณะการเป็นผู้ประกอบการ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.66 ($r = 0.66$) โดยมีความสัมพันธ์ในระดับค่อนข้างสูง และสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกัน

การอภิปรายผลและสรุป

1. ผลการศึกษา ความรู้ต่อการเป็นผู้ประกอบการ พบว่า นักศึกษาสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในเขตกรุงเทพมหานครมีความคิดเห็นในภาพรวมต่อความรู้ ความเข้าใจและความสามารถที่ได้รับจากการศึกษาด้านการประกอบการอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.05$) โดยเฉพาะอย่างยิ่งในข้อที่ระบุว่า การศึกษาด้านการประกอบการทำให้นักศึกษาเพิ่มความสามารถในการรับรู้โอกาสทางธุรกิจ ($\bar{x} = 4.11$) ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของจริยา กอสุขทวีกุล (2561) ที่พบว่า การศึกษาด้านการประกอบการได้ทำให้นักศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพเกิดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดตั้งธุรกิจ และการเป็นผู้ประกอบการ ตลอดจนได้เพิ่มความสามารถในการรับรู้ทางเลือกด้านอาชีพและโอกาสทางธุรกิจอยู่ในเกณฑ์ระดับสูงทั้งหมด และยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Ni, H. & Ye, Y (2018) ที่ยืนยันว่าความรู้ที่ได้รับจากการศึกษาด้านการประกอบการส่งผลให้นักศึกษาระดับอาชีวศึกษาในประเทศจีนมองเห็นโอกาสในการจัดตั้งธุรกิจ สตาร์ทอัพ (Start-up) ของตนเองขึ้นมาใหม่ สะท้อนให้เห็นว่าสถาบันอุดมศึกษาเอกชนสามารถจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาความเป็นผู้ประกอบการได้ที่

ทัศนคติต่อการเป็นผู้ประกอบการ พบว่า นักศึกษาสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในเขตกรุงเทพมหานครมีทัศนคติในภาพรวมต่อการเป็นผู้ประกอบการอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.30$) ซึ่งเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักศึกษาสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในเขตกรุงเทพมหานครมีทัศนคติต่อการเป็นผู้ประกอบการในข้อที่กล่าวว่า “ท่านคิดว่าการเป็นผู้ประกอบการจะต้องเป็นผู้ที่มีความอดทนต่อความยากลำบาก” มากที่สุด ($\bar{x} = 4.40$) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะในช่วงที่ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลคือตั้งแต่เดือนตุลาคม ถึง เดือนธันวาคม 2563 เป็นช่วงที่ผู้ประกอบการต่างได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนาหรือโควิด-19 (COVID-19) ตั้งแต่เดือนมกราคม และกำลังเผชิญกับการระบาดรอบใหม่ของโควิด-19 (COVID-19) ตั้งแต่เดือนธันวาคมที่ผ่านมา ซึ่งข้อมูลลักษณะส่วนบุคคลของนักศึกษาสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในเขตกรุงเทพมหานครส่วนใหญ่ได้ระบุว่า บิดาและมารดาประกอบอาชีพเจ้าของธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย (ร้อยละ 36.7 และร้อยละ 32.1 ตามลำดับ) ครอบครัวของนักศึกษาจึงได้รับผลกระทบจากสภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ ดังที่ศูนย์วิจัยกสิกรไทย (2563) เปิดเผยว่า ดัชนีภาวะเศรษฐกิจและการครองชีพของครัวเรือนไทย (KR-ECI) ในเดือนธันวาคม 2563 ปรับลดลงจากเดือนพฤศจิกายนมาอยู่ที่ 40.2 เนื่องจากครัวเรือนมีความกังวลเพิ่มขึ้น เกี่ยวกับภาวะการจ้างงานและรายได้ หลังเริ่มมีการกลับมาแพร่ระบาดใหม่ของโควิด-19 จากเหตุการณ์ดังกล่าวทำให้บิดามารดาซึ่งเป็นผู้ประกอบการจำเป็นต้องปรับตัวและอดทน เพื่อเตรียมรับการเปลี่ยนแปลงที่ไม่คาดหมายและพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงไป ของผู้บริโภคในยุคของวิถีปกติใหม่ (New Normal) นักศึกษาสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในเขตกรุงเทพมหานครซึ่งเป็นสมาชิกในครอบครัวของผู้ประกอบการจึงตระหนักและมีความคิดเห็นว่า การเป็นผู้ประกอบการนั้นจะต้องเป็นผู้ที่มีความอดทนต่อความยากลำบากเป็นประการสำคัญ

คุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการ พบว่า นักศึกษาสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.10$) ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ มรกต กำแพงเพชร และประสพชัย พสุนนท์ (2558) ที่พบว่า นักศึกษาปีสุดท้ายของมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติมีคุณลักษณะการเป็นผู้ประกอบการอยู่ในระดับมากทุกข้อ ($\bar{x} = 3.81$) อีกทั้งยังสอดคล้องกับประกาศของกระทรวงศึกษาธิการเรื่อง มาตรฐานอุดมศึกษา พ.ศ.2561 ข้อที่ 1.2 ที่ได้กำหนดผลลัพธ์ของผู้สำเร็จการศึกษาระดับอุดมศึกษาว่าต้อง “เป็นผู้ร่วมสร้างสรรค์นวัตกรรม มีทักษะในศตวรรษที่ 21 มีความสามารถในการบูรณาการศาสตร์ต่างๆ เพื่อพัฒนาหรือแก้ไขสังคม มีคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการ รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมและของโลก สามารถสร้างโอกาสและเพิ่มมูลค่าให้กับตนเอง ชุมชน สังคมและประเทศ” (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2561) ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าสถาบันอุดมศึกษาเอกชนสามารถผลิตบัณฑิตได้อย่างสอดคล้องกับความต้องการของประเทศชาติในการเตรียมความพร้อมให้บัณฑิตสามารถเข้าสู่สังคมผู้ประกอบการได้ในอนาคต

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษาสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการในด้านความสม่ำเสมอและความใส่ใจในการเรียนรู้มากที่สุด ($\bar{x} = 4.18$) ทั้งนี้เมื่อพิจารณาข้อมูลลักษณะส่วนบุคคลของนักศึกษาพบว่า ส่วนใหญ่มีประสบการณ์หารายได้ระหว่างเรียน (ร้อยละ 75.4) ประสบการณ์ดังกล่าวจึงทำให้นักศึกษามีคุณลักษณะในการศึกษาค้นคว้า และหาความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจอยู่เสมอ ตลอดจนสามารถนำความผิดพลาด/ข้อบกพร่องที่เกิดขึ้นมาเป็นประสบการณ์ในการเรียนรู้เพื่อให้งานประสบความสำเร็จ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Frese (2000) ที่กล่าวว่า คุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จนั้น ต้องเป็นผู้ที่มีลักษณะมั่นคง ไม่หวั่นไหวและไม่ท้อแท้กับสถานการณ์หรือความผิดพลาดที่เกิดขึ้น แต่จะนำข้อบกพร่องดังกล่าวมาเป็นประสบการณ์ที่ดีในการเรียนรู้ นอกจากนี้ ผลการวิจัยของ ฟนทิพย์ ขารไสว ณิชเชษฐ ฟูลเจริญ และไว จามรมาน (2555) ยังได้สรุปย้ำว่า คุณลักษณะของผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จของธุรกิจโรงแรม ในจังหวัดภาคเหนือตอนล่างของไทย คือ ผู้ที่มีการใฝ่หาความรู้อย่างสม่ำเสมอ เนื่องจากสถานการณ์และสภาพแวดล้อมของธุรกิจโรงแรมเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา

2. ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ประสบการณ์ในการทำงานเพื่อหารายได้ด้วยตนเองระหว่างเรียน ส่งผลต่อคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานครแตกต่างกัน อธิบายว่า การมีประสบการณ์การประกอบธุรกิจช่วยส่งเสริมให้นักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีสุดท้ายได้พัฒนาคุณลักษณะการเป็นผู้ประกอบการ ช่วยให้นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการทำธุรกิจโดยตรง ทำให้เกิดความรู้สึกที่ดีในการทำธุรกิจ มองเห็นความเป็นไปได้และสะท้อนถึงความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการใน

อนาคต ดังนั้น นักศึกษาสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในเขตกรุงเทพมหานครที่มีประสบการณ์ในการทำงานเพื่อหารายได้ด้วยตนเองระหว่างเรียนซึ่งเป็นการเรียนรู้อย่างไม่เป็นทางการ (Informal Education) นั้น จึงมีคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการมากกว่านักศึกษาที่ไม่มีประสบการณ์ในการทำงานเพื่อหารายได้ด้วยตนเองระหว่างเรียน

นอกจากนี้ ผลการวิจัยยังพบว่า อาชีพของมารดาที่แตกต่างกันส่งผลต่อคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานครแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของสุวดี โรจนพิทยากร (2559) ที่ได้อธิบายว่า อาชีพของมารดาของนักศึกษาชั้นปีที่ 4 ระดับปริญญาตรีในจังหวัดสุราษฎร์ธานีต่างกัน ส่งผลให้คุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาแตกต่างกันนั้น เนื่องจากการที่นักศึกษาอยู่ในครอบครัวที่มารดาประกอบกิจการส่วนตัวจะได้รับการถ่ายทอดปลูกฝังและเรียนรู้อย่างไม่เป็นทางการ เกี่ยวกับการดำเนินธุรกิจมาตั้งแต่เด็ก จึงทำให้มีคุณลักษณะของการเป็นผู้ประกอบการ (Entrepreneurial Orientation) ที่เด่นชัดกว่านักศึกษาที่มารดาไม่ได้ทำธุรกิจส่วนตัว

3. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ พบว่า ความรู้ต่อการเป็นผู้ประกอบการและทัศนคติต่อการเป็นผู้ประกอบการ มีความสัมพันธ์กับคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 โดยความรู้ต่อการเป็นผู้ประกอบการและทัศนคติต่อการเป็นผู้ประกอบการ มีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง ($r = 0.51$) และทัศนคติต่อการเป็นผู้ประกอบการและคุณลักษณะการเป็นผู้ประกอบการ มีความสัมพันธ์ในระดับค่อนข้างสูง ($r = 0.66$) ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Schwartz (1975) ที่กล่าวถึง รูปแบบความสัมพันธ์ของพฤติกรรมการเรียนรู้ทั้ง 3 ด้าน คือด้านพุทธิพิสัย เจตพิสัย และทักษะพิสัย (Knowledge-Attitudes Practices: KAP Model) ว่า ความรู้ (K) ส่งผลให้เกิดทัศนคติ (A) ซึ่งส่งผลให้เกิดการปฏิบัติ (P) โดยมีทัศนคติเป็นตัวกลางระหว่างความรู้กับการปฏิบัติ หรืออาจกล่าวได้ว่า ทัศนคติจะเกิดจากความรู้ที่มีอยู่และการปฏิบัติจะแสดงออกตามทัศนคตินั้น ดังนั้น โดยหลักแห่งความสัมพันธ์นี้ สะท้อนให้เห็นว่า นักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 4 ของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเป็นผู้ประกอบการอยู่ในระดับมาก ส่งผลให้เกิดทัศนคติต่อการเป็นผู้ประกอบการอยู่ในระดับมากที่สุด และส่งผลให้เกิดการปฏิบัติหรือแสดงออกซึ่งคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการในระดับมากเช่นกัน

ดังนั้น หากสถาบันอุดมศึกษาเอกชนต้องการให้นักศึกษามีคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการต้องเข้าไปปรับแก้พฤติกรรมที่ต้นทาง คือ การให้ความรู้ ความเข้าใจและฝึกฝนทักษะเกี่ยวกับความเป็นผู้ประกอบการแก่นักศึกษาทั้งภายในและนอกห้องเรียน เพื่อทำให้นักศึกษาเกิดทัศนคติที่ดีต่อการเป็นผู้ประกอบการ เกิดเป็นแรงกระตุ้นและจูงใจให้แสดงออกซึ่งพฤติกรรม คือ คุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการที่แสดงออกมาผ่านความเป็นตัวของตัวเอง ความมีวินัย อดทน ความกล้าเสี่ยง ความก้าวร้าวในการแข่งขัน ความสม่ำเสมอและใส่ใจในการเรียนรู้และความใส่ใจในความสำเร็จ ซึ่งเป็นคุณลักษณะสำคัญของผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยใช้ประโยชน์

1. ประสบการณ์ในการทำงานเพื่อหารายได้ด้วยตนเองระหว่างเรียนส่งผลต่อคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา ดังนั้น สถาบันอุดมศึกษาเอกชนควรส่งเสริมให้นักศึกษาออกปฏิบัติงานในสถานประกอบการระหว่างเรียนและมีรายได้ระหว่างเรียน หรือการเข้าร่วมในรายวิชาสหกิจศึกษา โดยการแนะนำและติดต่อสถานที่ฝึกงานที่ตรงกับความสนใจของนักศึกษา เพื่อให้นักศึกษาเห็นโอกาสและเป้าหมายในการประกอบธุรกิจจากการได้ฝึกงานในด้านที่ตนสนใจ ก่อให้เกิดแรงบันดาลใจในการอยากมีธุรกิจเป็นของตนเองในอนาคต

2. ความรู้ต่อการเป็นผู้ประกอบการและทัศนคติต่อการเป็นผู้ประกอบการ มีความสัมพันธ์กับคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการ ดังนั้น สถาบันอุดมศึกษาเอกชนควรบรรจุรายวิชาการเป็นผู้ประกอบการในหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต พร้อมทั้งจัดกระบวนการเรียนรู้ทั้งภายในและนอกห้องเรียน เช่น การจัดอบรมสัมมนาและการเชิญวิทยากรที่ประสบความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจมาบรรยายให้ความรู้ความเข้าใจและสร้างแรงบันดาลใจให้กับนักศึกษา การไปทัศนศึกษาดูงานนอกสถานที่ เพื่อให้ศึกษามองเห็นโอกาสในการประกอบธุรกิจ การจัดการแข่งขันการวางแผนทางธุรกิจ เพื่อให้นักศึกษาได้พบศักยภาพของตนเองจากการลงมือปฏิบัติ และเพิ่มความทะเยอทะยานที่จะประสบความสำเร็จและอยากที่จะมีธุรกิจเป็นของตนเอง เกิดทัศนคติที่ดีต่อการเป็นผู้ประกอบการ

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ในการทำวิจัยครั้งต่อไปควรเป็นนักศึกษาปริญญาตรีในทุกชั้นปีและทุกคณะ เพื่อศึกษาเปรียบเทียบคุณลักษณะการเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาต่างชั้นปีและต่างคณะ ข้อมูลดังกล่าวสามารถนำมาวางแผนหลักสูตร ตลอดจนกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมให้นักศึกษาแสดงพฤติกรรมหรือมีคุณลักษณะการเป็นผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จสอดคล้องกับความต้องการของประเทศชาติมากยิ่งขึ้น

2. ควรทำการวิจัยทดสอบหาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะการเป็นผู้ประกอบการกับความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการว่า นักศึกษาที่มีคุณลักษณะการเป็นผู้ประกอบการสูงจะมีความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการมากน้อยเพียงใด ข้อมูลดังกล่าวสามารถนำมาสร้างความมั่นใจให้กับสถาบันอุดมศึกษาในการวางแผนผลิตบัณฑิตเพื่อเตรียมพร้อมให้เข้าสู่สังคมผู้ประกอบการได้

เอกสารอ้างอิง

Choosin, C. (2016). Sakkayaphāp nai kān pen phūprakōpkān khōng naksuksā khana bōrihān thurakit mahāwitthayālai hæng nung muā sangkhom khao sū prachākhom sēthakit 'Āsīān. [Entrepreneurial Potential of Undergraduate Students in Faculty of Business Administration, one of University towards

- Entering the ASEAN Economic Community]. *Payup University Journal*, 11(3), 255-273.
- จากรุวรรณ ชูศิลป์. (2559). ศักยภาพในการเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยแห่งหนึ่ง เมื่อสังคมเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน. *วารสารมหาวิทยาลัยพายัพ*, 26(1), 233-254.
- Frese, M. (Ed.). (2000). *Success and Failure of Microbusiness Owners in Africa: A psychological Approach*. West Port: Greenwood Publishing Group.
- Kamphaengphet, M., Pasunon, P. (2015). Patchai thi mi khwam samphan to khwamtangchai nai kan pen phuprakopkan khong naksuksa pi sutthai khong mahawitthayalai Hua Chieo Chaloe m phra kiat. [Entrepreneurial Intentions of Huachiew Chalermprakiet University Student]. *Business Review Journal*, 7(1), 207-224.
- มรกต กำแพงเพชร และประสพชัย พสุนนท์. (2558). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาปีสุดท้ายของมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ. *วารสารธุรกิจปริทัศน์*, 7(1), 207-224.
- Kansawai, P., Poolcharearn, N. and Chamornmarn, W.(2013). Kansuksa khunnalaksana khong phuprakopkan thi prasop khwamsamret khong thurakit rongraem nai changwat phak nua toki lang khong Thai. [The Study of Successful Characteristics of Hotel Business Entrepreneurs in The Lower Northern Provinces of Thailand]. *Journal of MIS of Naresuan University*. 7(1), 39-50.
- พนทิพย์ ฆารไสว, ณัฐเชษฐ์ พูลเจริญ และ ไฉ จามรมาน. (2555). การศึกษาคูณลักษณะของผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จของธุรกิจโรงแรม ในจังหวัดภาคเหนือตอนล่างของไทย. *วารสารวิทยาการจัดการและสารสนเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร*, 7(1), 39-50.
- Kasikorn Research Center. (2020). Kan phrae rabat khong kho wit sipkao ralo mai chut datchani phawa sethakit lae kan khong chip khong khruarun Thai nai duan Thanwakhom 2563 hai prap lot long khrang rak nai rop si duan. [New Wave of COVID-19 Caused December KR-ECI to Decline for the First Time in 4 Months]. Retrieve, January 25,2021 from https://www.kasikornresearch.com/th/analysis/k-econ/economy/Pages/E_KRECI_0120.aspx

- ศูนย์วิจัยกสิกรไทย. (2563). การแพร่ระบาดของโควิด 19 ระลอกใหม่จุดดัชนีภาวะเศรษฐกิจและการครองชีพของครัวเรือนไทยในเดือนธ.ค.2563 ให้ปรับลดลงครั้งแรกในรอบ 4 เดือน. สืบค้น 25 มกราคม 2564, จาก https://www.kasikornresearch.com/th/analysis/k-econ/economy/Pages/E_KRECI_0120.aspx
- Korsukthaweekhool, C. (2018). *Kānsuksā ræng chūngchāi læ khwām tangchāi nai kān pen phuprakōpkān khōng naksuksā radap 'udomsuksā nai prathet Thai*. [The Studying of Entrepreneurial Motivation and Intention of Higher Education Students in Thailand]. (Master's thesis in Management, Bangkok University)
- จรรยา กอสุขทวีกุล. (2561). การศึกษาแรงจูงใจและความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในประเทศไทย (วิทยานิพนธ์การจัดการมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยกรุงเทพ).
- Ni, H. & Ye, Y. (2018). Entrepreneurship Education Matters: Exploring Secondary Vocational School Students' Entrepreneurial Intention in China. *Asia-Pacific Education Researcher*, 27(5), 409-418.
- Office of the Education Council, Ministry of Education. (2018). *Kānchatkān suksā phūā phatthana khwāmpen phuprakōpkān*. [Entrepreneurship Education]. Bangkok : Pligwhan-Graphic Co.,Ltd.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2561). การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาความเป็นผู้ประกอบการ (รายงานวิจัย). กรุงเทพฯ: บริษัทพรักหวานกราฟฟิค จำกัด.
- Rochjanaphittayakorn, S. (2016). *Khunnalaksana kān pen phuprakōpkān khōng naksuksā chan pī thī sī radap parinya trī nai chāngwat Surat Thānī* [Entrepreneurial Traits of Students in Suratthani Province]. (Independent Study in Master of Business Administration, Walailuk University).
- สุวดี โรจนพิทยากร. (2559). คุณลักษณะการเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาชั้นปีที่ 4 ระดับปริญญาตรี ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี (การศึกษาอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์).
- Schwartz, N. E. (1975). Nutritional Knowledge, Attitude and Practice of High School Graduated. *Journal of the American Dietetic Association*, 66(1), 28-31.